

СИРИ СИКСИГИНЭН

СӨ. Нэһилиэнньэ дьарыктаах буолуутун судаарыстыбаннай кэммитиэтэ салайар хайысхатыгар мэкитиэлэр тустарынан иһитиннэриитин салгыыр. Исписэлистер судаарыстыба ханнык өнөтүнэн үлэтэ суохтар туһанахтарын сөбүн туһунан кэспээтиллэр. Социальной төлөбүрдэр: — үлэтэ суобунан босуобуйа; — кэммитиэт ыйыгытынан профүөрэхтээһини эбэтэр эбии үөрэхтээһини аһар кэмнэригэр стипендия; — үлэтэ суобунан босуобуйа болдоьо бүппүтүнэн материалнай көмө; — кэммитиэт ыйыгытынан профүөрэхтээһини эбэтэр эбии үөрэхтээһини аһар кэмнэригэр материалнай көмө; — кэммитиэт этитинэн биэнсийэ тахсар сааһын туолуор дьэри, ол иһигэр эрдэ биэнсийэ тахсыах иннинэ биэнсийэ аһаныта.

СӨ. Массыныны гаас оттука көһөрүү сэнээрини ылар эрээри, маассабайдык көһүү бэлиэтэммэт. Маны туюратар сыалтан промышленность уонна геология министристибэтин промышленностька Департаментын салайааччытын солбуяаччы Андрей Портнягин отук саппараапкатын элбэтэр наадатын этэр. *«Гааһынан оттук үчүгэй орутэ элбэх. Кини сыаната чэпчэки, экономичнай, айылҕага буортуута кыра. Билигин Арасыйыага бу оттукка көһөрү биһиршиллэр. Ол эрэн дьон хото көһөрүгэр сир-сир айы оттук саппараапкалара баар буолуохтаахтар», — диэр Андрей Портнягин.* Билингитэ дойдуга гаас оттугун ордук хото Татарстан өрөспүүбүлүкэтигэр тутталлар. Манна «Газпром» 22 саппараапкалыыр ыстаансыыта турар. Эрдэ промышленность уонна геология министристибэтигэ Саха сиригэр гаас оттугар көспүт массына хаһаайытарын 100% тырааныспар нолуогууттан босхолуур туһунан этитин өйөөбүттэрин туһунан иһитиннэрэн турар. Маны таһынан, Арасыйыа премьер-министирэ Михаил Мишустин бэсиинтэн гааска көспүт эргийиэнэргэ субсидия кэмэйин үс төгүд, о.э. 25-тэн 75 мөл. солк. дьэри үрдэтэр туһунан уураахха илии багтаабыт. Бүгүнгү күнүгэ өрөспүүбүлүкэбэ 8 гааһынан итэр саппараапка (АГНКС), 23 (АГЗС) итиэнэ 23 көһө сьдьяр АГЗС баар. 2030 сылга 30-тан тахса ыстаансыыны арылар сорок турар. Маныаха 21 АГНКС, 15 криогеннай, 8 көһө сьдьяр саппараапка ыстаансыы аларыт тугуу былданнарын туһунан СИА-га Ил Дархан уонна ырабыгытатыбыа пресс-сулууспата иһитиннэрэр.

СӨ. «Умифеновир» препарат «Арбидол» дьэн аагынан эрэ атылланар буолбатах, аналогтор эмиз бааллар. Ол туһунан «Диалог с властью» бизринигэ доруобуйа харыстабылын министриэ Елена Борисова эттэ. *«Медицина үлэһиттэрэ эми норуоттар икки ардыларынаабы аатынан аһахтаахтар. Эмп «Умифеновир» дьэн ааттанар уонна аналога, онгортон таһаарааччы дойдуттан тутулуктанан, элбэх буолуон сөп», — дьэтэ министир. Елена Борисова* бэлиэтэбитинэн, Росздравнадзор күн айы эмкэ-томко мониторинг ыытар, аптекалары барытын хабар. Кини эппитинэн, чэхчы «Арбидол» дьэн ааттаах эмп дойдуга тийбэт, ити эрээри эмп аналога элбэх.

СӨ. Тыа хаһаайыстыбатын министриэ Александр Атласов социальная ситимнэргэ кэспээбитинэн, ойуур баһарыттан хаһаайыстыбаларыгар хоромньу көрсүбүт аграрийдарга анаан ырабыгытатыбыа саппаас пуондуган 10 мөл солк көрүлүннэ. Тустаахтар көмөнү алтынны бүтүөр дьэри тугуохтаахтар, СИА суруйар. Александр Атласов эппитинэн, ыйылыгы ойуур баһардарынан сибээстэн, отунан хааччылыгыгара араахтар үөскээтилэр. Уоттан 2352 туонна бэлэмниллибит от күдүннэ көттө. Онон ырабыгытатыбыа хоромньулаах хаһаайыстыбаларга көмө онорор. Министир иһитиннэрбитинэн, муниципалитеттар ойуур баһара оту ырабыгытатын тугуолуур докумуону онгортон киллэрдилэр.

«Хоромньу уопсай иэтин суоттааһын түмүктэнэр. Салгыы көмө үбү тыгырыны ырабыгытатыбыа уураабын ырабыгагар киллэрдилэр. Өрөспүүбүлүкэ ырабыгааматын суотугар 10-тан тахса мөл. солк. бу сыалга уурулунна. Алтынны бүтүөр дьэри тустаахтарга харчылары тириэрдиллэр», — дьэтэ министир.

СИА матырыяалларынан.

Решение № 36 Оперативного штаба по организации проведения мероприятий, направленных на предупреждение завоза и противодействия распространению новой коронавирусной инфекции, вызванной «COVID-19» от 19 октября 2020 г.

В связи с увеличением количества заболевших новой коронавирусной инфекцией в Республике Саха (Якутия) и в целях противодействия распространения новой коронавирусной инфекции на территории МО «Момский район»:

1. Кураторов наследов администрации Момского района назначить ответственными за соблюдение санитарно-эпидемиологических требований по недопущению распространения коронавирусной инфекции, вести постоянный мониторинг в курируемых наслегах (Корякин В.В. – с. Хонуу, Кривошапкина Х.П. – с. Кулун-Ельбют, Винокуров Ю.А. – с. Буор-Сысы, Гермогенов П.С. – с. Чумпу-Кытыл, Гореева Л.В. – с. Соболах, Онопров Н.В. – с. Сасыр).

2. Административной комиссии МО «Момский район» (Сивцев А.Ф.), отделения МВД по Момскому району (Рожин С.С.) с 19 октября т.г. обеспечить и проконтролировать исполнение требований по самоизоляции прибывших из г. Якутска

сроком на 14 дней.

3. ГКУ РС (Я) МЦРБ Момского района (Павлова Н.Г.), руководителям учреждений, организаций и предприятий Момского района:

3.1. обеспечить проверку всех ограничительных мероприятий людей, находящихся на самоизоляции.

3.2. провести ежедневную сверку с ГКУ РС (Я) МЦРБ Момского района по работникам, находящимся на больничном и членов семьи данного работника.

4. Заместителю главы по социальным вопросам администрации МО «Момский район» (Кривошапкина Х.П.) подготовить обращение по запрету продажи алкогольной продукции в с. Хонуу. До 30.10.2020 г. внести и обеспечить рассмотрение данного вопроса депутатами наследного Совета МО «Момский национальный наслег».

Контроль за исполнением настоящего решения оставляю за собой.

А.Ф. СИВЦЕВ,
секретарь оперативного штаба.

Суһал штаб иһитиннэрэр

олх “бэйэтэ эмтиэкэ” буолар сагаммат.

Анаалыты СӨ доруобуйа харыстабылын министристибэтин анал бирикээһинэн сэбиргэхтэппит, коронавирустаабыт уонна ыалдыбыт киһилиин алтыспыт дьонтон эрэ ыллаллар. Ылыллыбыт анаалыстары Дьокуускай куоракка ытыабыт, онно кырата биир нэдиэлэ буолан баран биллэр. Анаалыстары үс хайысханан ылабыт. Бастакыта, ИХА (иммунохроматография) ньматынан, ол эбэтэр боростуйдук экспресс-тест, вирус баарын, суобун көрөллөр. Иккиннинэн, ИФА (иммуноферментный) ньманан. Бу анаалыс үрдүк технологиянан, анал тэрилинэн быһаарыллар. Түмүгэ положительнай, отрицательнай эбэтэр саарбахтанар дьэн биллэр. Үсүһүнэн, ПЦР (полимеразная цепная реакция) ньманан. Манна мундуларыттан эбэтэр атын сиртэн биологической убаһаны ылан бэрэбиэркэ онороллор. Манна ыалдыбыт киһи үтүөрбүт курдук туга да ыалдыбат да буолабына, ыарыгыта тутта биллэр.

Бары ирдэбиллэри кытаанахтык тутустаахха эрэ, ыарыгы тарҕанынан бохсуохтут. Хас биирдии киһи бэйэ-бэйэбэ убаастабыллаахтык сыһыаннаһан ыарыгы тарҕамматын курдук, кыра да сөтөл киирдэбинэ, бырааска хайаан даҕаны биллэрин. Оччотугар эрэ ыарыгы эрдэттэн бохсон, кыайахпыт.

Бэйэбитин уонна чугас дьоннугун харыстаан!

Урут үлэли сылдыбыт Төбүлэбим нэһилиэгэр төлөпүнөн нөнүө тахса сырыттым. Төлөпүнөн анараа уһугар үөрэппит оҕом, билигин Төбүлэх нэһилиэтин дьаһалтатын сүрүннүүр специалиһа Евгения Николаева манньк сонуннаах буолла:

– Олохпут-дьаахпыт этэннэ устар. Алтынньы 7 күнүгэр нэһилиэкпитигэр саҥа хочуолунай үлэбэ кириэ. Манна коммунальнайдар урукку састаабынан үлэли сылдыаллар. Хочуолунай официальной аһыллыта кыһынны суол турдабына буолуоҕа.

Быйылгы үөрэх дьылыгар А.Ф. Старков аатынан Төбүлэх орто оскуолатыгар саҥа директор В.В. Васильев ананан кэлэн, үлэтин саҥалаата. Нэһилиэк бэйэтин ыччата Д.В. Хабарова начальнай кылаас учууталынан үлэлээн эрэр.

Оскуолаҕа бүгүҥнү күн туругунан 45 үөрэнээччи үөрэнэр. Оскуола иһинэн үлэлиир "Сулусчаан" уһуяанна 20 оҕо

иитиллэр.

Пандемиянан сибээстээн, нэһилиэккэ ытыллар тэрээһиннэр бары онлайн буоллулар. Ол курдук культура үлэһиттэрэ (сынныалан дьийэтин директора А.П. Никulina) Саһырбыттар күннэрин, Ийэ күнүн, о.д.а. дистанционной форманан ыттылар. Оскуолаҕа эмиэ ити бырааһынньыктар кэтэхтэн бардылар.

Нэһилиэккэ олохтоохтор ынаҕы, сылгыны, кууруссаны иитэллэр. Билигин Төбүлэххэ 20-ччэ ыанар ынах, 190 сылгы

ТӨБҮЛЭХХЭ – БҮГҮН

баар. Хомойуох иһин, ханна да буоларын курдук, ынаҕы саастаах эрэ дьон туталлар. Сайынны кэмгэ сүөһүлээх дьон бары кыстатар отторун оттообуттара.

Быйыл Төбүлэххэ кураан сайын буолан, сир аһа – отон, тэллэй үчүгэйдик үүммэтэ. Обуруот аһа олохтоохтор көрүүлэринэн-истиилэринэн син үүнэ сатаата. Кыстык хаарбыт хойутаан түстэ.

Т.СЛЕПЦОВА.

Хаартыскаҕа: Төбүлэх коммунальнай хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ.

«Үүнэ-сайда тур, Төбүлэх!» кинигэттэн ылынна.

В Ил Түмэнэ

ПРОЕКТ ЗАКОНА НА СЛЕДУЮЩИЙ ГОД

По прогнозу министерства финансов Якутии доходы в бюджет республики в 2021 году составят 199,2 млрд рублей, в 2022 году — 219,1 млрд рублей. Руководитель министерства Валерий Жондоров представил проект закона о госбюджете республики в ходе публичных слушаний в Государственном Собрании (Ил Түмэн) Якутии.

Основная задача проекта трехлетнего бюджета остается неизменной, что обеспечит реализацию достижения национальных целей и решения стратегических задач развития, сформулированных президентом РФ, главой Якутии, обеспечит безусловное исполнение социальных обязательств государства перед гражданами.

«Основные параметры госбюджета Якутии на 2021 год и плановый 2022-23 гг. следующие: доходы на 2021 год — в сумме 199,2 млрд рублей, на 2022 год — 219,1 млрд рублей, на 2023 год — 183,2 млрд рублей. Общий объем расходов на 2021 год составит 200,2 млрд рублей, на 2022 год — 220,1 млрд рублей, на 2023 год — 184,2 млрд рублей. Дефицит госбюджета составит не более 999 млн рублей ежегодно. Таким образом, предусмотренный законопроектный показатель госбюджета на данные годы мы считаем сбалансированным, с точки зрения доходов, расходов и дефицита», — сообщил Валерий Жондоров.

Он обратил внимание, что по прогнозу на 2023 год в перечне безвозмездных поступлений учтены только дотации на выравнивание

бюджетной обеспеченности в сумме 42,88 млрд рублей. Другие безвозмездные показатели из федерального бюджета — субсидии, субвенции, иные межбюджетные трансферты, а также безвозмездные поступления государственных, негосударственных организаций, пока не учтены из-за отсутствия утвержденного распределения в федеральном бюджете

Валерий Жондоров также отметил, что если налоговый доход в 2020 году составил 110,8 млрд рублей, то в 2021 году он составит 117,2 млрд рублей (рост в 6,4 млрд рублей). При этом, доход с налога от прибыли организаций снизится с 38,6 млрд до 35,6 млрд рублей (снижение на 3,1 млрд). НДС в текущем году был на уровне 27,3 млрд рублей, в следующем прогнозируется рост до 28 млрд. Значительный объем дохода в 2021 году даст налог на имущество организаций — 25,9 млрд рублей (16,7 млрд в 2020 году). Налог на добычу полезных ископаемых в 2021 году составит 17,6 млрд (19,7 млрд в 2020), прочие доходы — 10 млрд рублей (8,3 млрд в 2020). Прогнозируется, что доходы от налогов в 2022 году составит 122,1 млрд рублей, а в 2023 году — 130,1 млрд рублей.

Прогноз неналоговых доходов на 2021 год планируется в сумме 6 млрд рублей со снижением 5,4 млрд рублей, что конечно приходится на снижение ожидаемого получения дивидендов по алмазодобывающим компаниям.

СИА.

Өрөспүүбүлүкэбэ

«САХА СИРИН БАЛЫГА»

Тыа хаһаайыстыбатын министирэ Александр Атласов социальнай ситимнэргэ кэспээбитинэн, «Саха сириҥ балыга» дьаарбанка быйыл Хомсомуол болуоссатыгар алтынньы 24-25 күннэригэр буолуоҕа

«Үгэскэ кубулуйбут дьаарбанкаҕа тыа хаһаайыстыбатын кэппэрэтииптэрэ, хотугу уонна Арктика кытылынан сытар улдуустар общиналара, өрөспүүбүлүкэ балыгынан дьарыктанар хаһаайыстыбалара кытыахтара. Дьаарбанкаҕа урукку курдук атын тэрэһин суох буолуоҕа, атыылааһын эрэ», — диэтэ министир Александр Атласов.

Бэлиэтээн эттэххэ, «Саха сириҥ балыга» дьаарбанка быйыл 11-ис төгүлүн ытыллар.

СИА.

КУОЛУМА КУӨЛҮН АЛЫТЫГАР БУОЛБУТ БЫҢЫЛААН

Бу быһылаан 1943 сыллаахха муус устар 18 күнүгэр буолбута. Ол күн Муомаҕа аан бастагынан «Бочуот 3 нага» уордьанынан наҕараадалааһыт өрөспүүбүлүкэ биллилээх табаһыта Слепцов Петр Алексеевич биригэдьиридээх төрдүс нүмөрдээх ыстаада ити эргин хонно-өрөөн сытара. Төһө да сааскы күн буоллар, хаҕыс тыаллаах силлиэ-буурҕа хаһыс да хонугун тохтообокко ытылла турара.

Табаһыттар сарсыардааны чэйдэрин иһэ олодохторуна, буурҕа тыаһын быһыгар халлаанна бэрт элбэх самолет күргүмнэн көтөр тыаһа ньиргийбитэ. Итинник сотору-сотору, бөлөх-бөлөх кетүүлэр буолалларыттан табаһыттар улахан болҕомтолорун уурбат этилэр, буолар буолуохтаағын курдук саныыллара. Самолеттар ааспыттара

Иккис иэдээн эмиэ бу нэһилиэк сиригэр, Сааһыр бөһүөлөгиттэн аҕыс көстөөх Зырянка бөһүөлөгүн хайысхатыгар киһи сылдыбат түнкүтэх сиригэр буолбута.

1943 сыл бэс ыйын 6 күнэ – Аҕа дойдуну көмүскүү сэрии хаамытыгар тосту уларыһы кэмэ. Бу сыл сааһа хотуттан хаҕыс тыаллаах, үксүгэр былгыттаах күннэр этилэр. Дьэ ол иһин, айылҕа куһаҕанынан Сеймчан пордугар 40-ча байыаннай самолеттар хаайтаран олороллоро. Авиабаза командири бэрэбиэрдэҕэ Боинг-20 253721 нүмөрдээх экипаһы көтүтэр. Самолет этэнигэ портан көтөн тахсар уонна биэс чаас сири кытта сибээһи тутуһар, онтон биэс чаас ааһыта кэпсэти тохтоон хаалар. Самолет сураҕа суох сүппүтүнэн

эрээри, салгынга соҕотох самолет мотуора бөтө-бөтө тыаһаан, бэрт күүскэ чыһыран, кинилэр балааккаларын үрдүнэн олус намыһабынан көтөн ааспыта. Эмискэ туох эрэ бүтэни тыас тайҕа үөһүгэр дэлби барбыта. Сир-дойду ньиргийэргэ дылы буолбута. Балааккаҕа олорооччулар сирэй-сирэйдэрин көрсүһэн кэбиспиттэрэ. «Тоҕо дьиибэтэй? Алдыанна дуу?» – Петр Алексеевич сана аллайбытыгар эмээксинэ Мария Максимовна: «Кэбис, куһаҕаны тыллаһыма», – диэн саба санарбыта.

Буурҕа астыбытын кэннэ, бостуук, кэлин Герой-Ийэ, Ленин уордьанынан наҕараадалааһыт өрөспүүбүлүкэ биригэдьиригэр бастыҥ көрдөрүүлээх табаһыта, оччолорго сүүрбэтиттэн эрэ тахсыбыт эдэр кыыс Корякина Дария Дмитриевна чугастааһы тарынна табалары маньы барбыта. Ол сылдьан көрдөбүнэ, ыраах тарын кытытыгар киһи киирэн турара. Ону көрөөт, «ханлык эрэ киһи таба тута сырыттаҕа» диэн уучаҕын ол диэки салайбыта. Чугаһаан көрбүтэ, урут хаһан да харахтаабатах кылгас бараанка сонноох, ыт тириитэ унтуулаах, өттүгэр суумкалаах нуучча киһитэ буолан хаалбыта. Кыыс олус соһуйан, куттанан кимин-тугун туоһулаһа барбакка, уучаҕын балааккатын диэки салайа баттыыр. Тохтоон да, нууччалыы билбэт киһи, кэпсэтэр кыаҕа суоҕа.

Кэнин хайыһан көрбүтэ – били киһи доһолоннуу-доһолоннуу кинини батыһан иһэрэ, тугу эрэ хаһытытыра. Дария дьонугар кэлэн туохха

түбэспитин кэпсэбитэ. Бары ол киһини көрө тахсыбыттар. Киһилэрэ илиитин далбааты-далбааты бу тийэн кэлбитэ.

Ыстаадаҕа нууччалыы билэр киһи суоҕа. Онон илиинэн-атаһынан кэпсэтэн, алдыархай буолбутун, самолет сууллубутун, дьонноро өлбүттэрин өйдөөбүттэрэ.

Биригэдьири Петр Алексеевич летчигы бөһүөлөккэ илпитэ. Сарсыныгар кэлэн, өлбүт летчиктары бөһүөлөк аттыгар баар кылабыһаҕа көмпүттэрэ.

Ол гынан баран, самолет хантан ханна көтөн испитэ, экипаһа биллибэккэ, кэнэбэски кэлэр көлүөнэ дьүүлүгэр хаалбыта.

Дьэ, ол иһин 1980 сылтан саҕалаан Улахан Чыыстай орто оскуолатын эдэр сонордубуттара (салайааччы Дегтярев Александр Михайлович) бу иэдээн ис хоһоонун, өлбүт летчиктар аймахтарын булар кэскиллээх үлэни бэйэлэрин иннилэригэр туруоруммуттара.

Утумнаах үлэ түмүгэр өлбүт летчиктартан Житин И.Я. огдообото уонна уола Житин Ю.И. нэһилиэк, оскуола ынырыларынан 1989 сыллаахха биһиэхэ кэлэн ыалдьыттаабыттар, аҕаларын көмүс унуоһар ийэ буорун аҕалан куппуттара.

Житиннэр 48 сыл аҕаларын көмүс унуоһун көрдөбүлүгэр муна-тэнэ сылдыбыт буоллахтарына, ол сүтүк көһүннэ, күн-дьыл тумарыга сайҕанан, халлаан дэһкэрдэ. Кинилэр аҕалара манна өлбүтүн, хараллыбытын, эрэллээх илиилэргэ баарын илэ харахтарынан көрөн итэҕэйдилэр...

ХААРБАХ ТИМИР КИСТЭЛЭНЭ

аабыллар.

Мин 1990 сыллаахха урукку «Коммунизм» колхоз архыбын хасыһа сылдьан, манлык ис хоһоонноох биригэдьиригэр булбутум (сурук хайдах суруллубутунан): «Мома Районнааҕы ИДЬНК начальнигар ст.лейтенант тов. Павловка. Манан биллэриллэр: Өймөкөөннөөбү

Аэросъемного АГУ«Дь» начальнига Волков Алексей Петрович партиятын үлэһитэ рекогносцировочно-строительного отрядын начальнига Печерчев Дмитрий Николаевич 20/111-44 кэпсэтинэн Россоха (Куолай) үрэх мэйиитигэр «Хара Уулаах» диэн салаатын аллараа өттүгэр «Авочан» диэн салаа көнөр сүннүн үөһэ аартыгар Сааһыртан 8 көстөөх сиргэ биригэдьиригэр умайбытын көөртөр. От ыйын 15 күнүгэр. Онно былырын сайын умайбыт бадахтаах. 2 мотуордаах Американскай «Дуглас» диэн онно икки

киһи умайбыт дириллэр. Летчик, штурман, 4 пушка, 2 дуу, 3 дуу пулемет баар үһү. Самолет кэлбит сирэ Халыма диэкигэ. Көрбүт дьон ааттара:

1. Печерчев Дм.Ник. – начальник рекогносцировочно-строительного отряда.
2. Журавлев Ник.Ив. – рабочай.
3. Ношиков Иван Григ. – рабочай».

Киһилэрэ умайбыттар, самолет нүөмэрэ биллибэт, барыта кытта умайбыт, бэрт ыраахтан умайан түспүт быһыылаах. Или баттааһына суох. Бу туһунан ханна да суруллубатах, арааһа умнууга хаалбыт быһыылаах.

1973 сыллаахха бу түбэлтэ кэнниттэн 30 сыл буолан баран Сааһыртан В.С.Хомчишкин, В.А.Карпов экипахтаах Ми-4 вертолет Зырянкаҕа көтөн күпсүйэр. Эмискэ В.А.Карпов аллараа хайа эниэтигэр күн уотугар туох эрэ күлүмүрдүү сытарыгар хараҕа иннэр. Иккиэн сүбэлэһэн баран ол сиргэ

Эцэрдэлибит!

Күндү быраапытын, убайбытын, таайбытын, аймакпытын үлэ ветеранын, Хонуу олохтообун **АТЛАСОВ Егор Ивановичи** 60 сааскын туолар үбүлүөйгүнэн ис сүрэхтэн эбэрдэлибит!

Үлэбэ-олоххо дьулуургунап, үтөө сүбэбинэн, ыллыктаах тылгынан куруук биһигини өйүү, араначчылыгы-арчылыгы сырыт! Ситиһи сизттистин!

Баға санаа бастынын, үтөө санаа үгүһүн, доруобуйаны, олоххо үгүс элбэх ситиһиһилэри, дьулууру бағарабыт!

Буор Сыһыыттан, Хонууттан убайын, эдьийдэрин, кинилэр оҕолоро, сиэннэрэ, Дьокуускайтан, Мохсоболлоохтон Петровтар, Соркомовтар, Юнусовтар, Трофимовтар.

ХААРБАХ ТИМИР КИСТЭЛЭНЭ

вертолету түһэрэллэр. Арай летчиктар иннилэригэр ынырык көстүү арыллар – алдыаммыт самолет сэмнэбэ, 3 өлбүт дьон күн уотугар кубарыччы куурбут кыраамталара.

Летчиктар ону-маны көрө, таарыйа сылдьан кэннигэр 11463 нүөмэрдээх Кыһыл Сулус уордыаны булаллар. Олохтоох военком көмөтүнэн бу орденанын бомбардировочнай авиация 13-үс полкатын лейтенана Александр Артемьевич Михайлюк кыраадаламмыта биллэр.

Ирдэбил түмүгэр ССРС оборонатын министрствотыттан маннык ис хоһоонноох сурук кэлэр: «При проверке данных о погибших 1943 г. членах экипажа самолета Красноярской воздушной трассы установлено: В приказе первой перегоночной авиадивизии № 09 от 4 июля 1943 года указано, что 6 июня при выполнении полета для разведки погоды на участке Сеймчан-Якутск пропал без вести самолет А-20 № 253721 с экипажем третьего перегоночного авиаполка в составе старшего лейтенанта Гроздненского, лейтенанта Михайлюка и борт-радиста Суранова».

Бу иэдээн кэнниттэн күн-дьыл, отут сыл халлаанынан ааһар устугас былытыныны, бииртэн биир элэннээн ааһан испитэ.

Баччаанна диэри сураба суох сүппүттэр диэн ааттаммыт геройдар

кыраамталара харайыллан, 1973 сыллаахха балаҕан ыйын 20 күнүгэр Зырянка куоратыгар көмүллүбүттэрэ. Самолет сууллубут сиригэр мемориальной дуоска туруоруллубута. Онно бу курдук суруллубута: «Здесь 6 июня 1943 года во время перегона с востока на запад потерпел катастрофу самолет ВВС, погиб его экипаж: старший лейтенант И.Л.Гроздненский, лейтенант А.А.Михайлюк, старший стрелок-радист И.Р.Суранов. Вечная память им!».

Көмүү кэмигэр кэлбиттэрэ: А.А.Михайлюк кэргэнэ, уола, А.Р. Суранов икки балта уонна баччаанна диэри күүппүт, билигин кырдыа барбыт таптыыр кыһа.

Ити курдук арбаа бара турар сэрии Улахан Чыыстай нэһилиэтин үрдүнэн хаста да төхтүрүйэн, ой дуораана буолан охсуллан ааспыт. Тыыл ветераннара этэллэрини «Тыылга да фронна курдуга».

Р.Г. ДЕГТЯРЕВА,
СӨ култууратын туйгуна, СӨ
Бочуоттаах бэтэрээнэ,
Улахан Чыыстай нэһилиэтин
бочуоттаах олохтообо, сэрии сылын
оҕото.
«А.М. Дегтярев аатынан Улахан
Чыыстайдаабы эбэн историятын
уонна култууратын музейын
архыыбын матырыйаалынан.

Өрөспүүбүлүкэбэ

ОБУРУОТ АҤЫН – ХОТУГУ СИРГЭ

Хоту, Арктика улуустарыгар уу суолунан 340 туонна хортуоппуй уонна обуруот аһа тиэрдилиннэ. Итини таһынан аһылыгы сөмөлүөтүнэн тиэрди саҕаланна. Барыта 800 туонна ас-үөл тиэрдилиэхтээх. Аһан суолунан — 360 туонна, уунан — 340, сөмөлүөтүнэн — 113 туонна.

Тыа хаһаайыстыбатын министирэ Александр Атласов уу суолунан былаанаммыт ас барыта тиэрдилибитин эттэ. «Сөмөлүөтүнэн алта туонна аһылыгы таһаахпыт. Улуус төһө аска наадыарын министиэристибэбэ биллэрэр. Ол сайаапка быһыытынан үлэлибит. Сыл бүтүөр диэри сөмөлүөтүнэн 113 туонна тыа хаһаайыстыбатын бородуксуятын тиэрдэр соруктаахпыт», — диір министир.

Абый, Аллайыаха, Булун, Аллара Халыма, Усуяана уонна Орто Халыма улуустарыгар тиэрдилибит хортуоска сыаната улуус кииннэригэр — 76,5 солк. быһылына, нэһилиэктэргэ — 88 солкуобай. Хаппыстаба — 72,05 уонна 84 солкуобай, моркуопка — 95-106 солкуобай сыана олохтонно. Эдьигээннэ диэри уу суолунан тиэрдилибит хортуоска сыаната арыый чэпчэки — 65 солк. (уоптабай сыаната — 64 солк.), хаппыста — 63 солк. (уоптабай сыаната — 61 солк.), моркуоп — 88 солк. (уоптабай сыана — 80 солк.) уонна сүбүкүлэ — 84 солк. (уоптабай — 78 солк.).

«Борокуоттар төннүүлэригэр балык тиэнэн кэлиэхтэрэ. «Мальчиков» уонна «Магдебург» суудуналар бу күннэргэ кэллэрин күтүбүт. Барыта 960 тыһ. туонна балык кэлэрэ былаанналар. Билиннитэ 840 туонна балык булууска угуллан сытар. Халыма улуустарын хаһаайыстыбаларыттан ураты тэрлэтээр былааннарын толорон олоролор. Кыһынны балыктааһынна хаһаайыстыбалар сорукутары толороллор ини диэн эрэнэбит», — диір министир.

СИА.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

село Хонуу

	Среда 21 октября	Четверг 22 октября	Пятница 23 октября	Суббота 24 октября
Дневная температура	-8	-7	-8	-7
Ночная температура	-11	-11	-14	-13
Давление	742 мм	744 мм	746 мм	743 мм
Ветер	1 м/с (ЮВ)	1 м/с (СЗ)	1 м/с (СЗ)	1 м/с (В)
Облачность				
Осадки		*	**	

ИНДИГИР УОТТАРА
Хаһыакка сүрүтүң!
2020 сыл иккис агарыгар
Тэрилтэлэргэ – 1320 солк.
Биирдиһлээн дьонго – 660 солк.

КУПИЛ ПРОСРОЧЕННЫЙ ТОВАР – ОБРАЩАЙСЯ В ПРОКУРАТУРУ

Продукция считается просроченной, если истек период, отведенный для ее потребления. После окончания этого временного интервала товар может представлять опасность для потребителя, нанести вред здоровью и окружающей среде.

Законодательно предусмотрено обязательство по фиксации срока годности для таких товарных групп:

- изделия парфюмерии;
- продукты питания;
- косметика;
- лекарственные препараты.

Продавцам разрешено выставлять на прилавок для реализации товары, у которых близится к окончанию срок годности. Если отведенный для использования продукта период истек, то его необходимо снять с продаж.

Действия продавца после истечения срока годности товара:

- снять продукцию с прилавка;
- передать испорченные единицы товара на реализацию в виде корма для животных или как удобрение (если закон разрешает сделать это официально по отношению к конкретной группе продуктов);
- уничтожить партию испорченных товаров.

Действия покупателя при обнаружении просроченной продукции продиктованы ст. 18 Закона № 2300-1 от 7 февраля 1992 г. и ст. 503 ГК РФ:

- можно вернуть товар и получить обратно уплаченные за него деньги;
- у потребителя есть право на замену просроченной продукции.

Чтобы реализовать один из приведенных вариантов действий, покупатель предъявляет продавцу сам товар и письменное требование. Отказ продающей стороны в замене товара или компенсации его стоимости должен быть обоснован. Причинами не могут быть отсутствие чека, разрыв упаковки или признаки частичного использования продукта. Требование оформляется потребителем в двух экземплярах на имя руководителя продающей организации.

В претензионном заявлении необходимо прописать:

- название предприятия, реализовавшего просроченную продукцию;
- наименование товара, который не соответствует заявленным качественным свойствам вследствие окончания срока его годности;
- указать дату совершения покупки с акцентированием внимания на сроках годности, приведенных на упаковке товара;
- основные характеристики продукта (масса, термическое состояние и прочие особенности);
- причину составления этого претензионного заявления (покупка товара с истекшим сроком годности);
- подпись потребителя с расшифровкой и датой подписания документа.

Первый экземпляр претензии отдается представителю продающей стороны, на втором сотрудник торговой точки расписывается и ставит текущую дату. При отказе выполнения законного требования потребитель вправе обратиться в Роспотребнадзор или суд, используя в качестве

приложения к исковому заявлению свой экземпляр претензии.

Роспотребнадзор при наличии жалобы на торговую организацию со стороны покупателей может инициировать проведение внеплановой проверки. Целью этих мероприятий будет выявление просроченных товарных групп. Если факты выставления на продажу продукции с истекшими сроками годности будут обнаружены, они фиксируются в акте. На следующем этапе к продавцу будут применяться меры наказания административного или уголовного характера.

Наказание для нарушителей

Для юридических лиц и ИП законодатель предусмотрел меры административной и уголовной ответственности за реализацию клиентам продукции, не отвечающей стандартам качества по причине окончания срока годности.

Административная ответственность

Просроченные товары на прилавках – повод применить к продавцу нормы ст. 14.4 КоАП РФ:

- штраф для физического лица начисляется в сумме 1-2 тысяч рублей;
- должностные лица подлежат наказанию в форме штрафа, равного 3-10 тысячам рублей;
- лица, занимающиеся предпринимательской деятельностью в качестве ИП, облагаются штрафной суммой 10-20 тысяч рублей;
- размер штрафа для юридических лиц достигает 20-30 тысяч рублей.

Если будет зафиксирован случай повторного нарушения норм законодательства в отношении свежести продуктов, то суммы штрафных санкций будут увеличиваться:

- до 2-5 тысяч рублей применительно к физическим лицам;
- до 7-15 тысяч рублей, если виновными признаны конкретные должностные лица;
- до 15-30 тысяч рублей для ИП;
- до 30-50 тысяч рублей для предприятий.

Дополнительно к должностным лицам применяется дисквалификационная мера продолжительностью до 1 года. У предпринимателей из числа юридических и физических лиц штраф будет сопровождаться конфискацией просроченной продукции.

При нарушении правил хранения товаров, их продажи или перевозки, которые могли стать причиной порчи продукта, к изготовителям и продавцам могут применяться положения ст. 14.43 КоАП:

- граждане подлежат обложению штрафом в сумме 1-2 тысяч рублей;
- должностные лица могут быть подвергнуты штрафной санкции в размере 10-20 тысяч рублей;
- ИП заплатят от 20 до 30 тысяч рублей;
- штраф для организаций предусмотрен в повышенном размере и находится в диапазоне 100-300 тысяч рублей.

Увеличение сумм штрафов и конфискация активов, не соответствующих стандартам качества, предусмотрено законодателем для случаев, когда продажа испорченных продуктов стала причиной проблем со здоровьем у покупателей, если применение такого товара спровоцировало появление угрозы экологической безопасности. Повторение зафиксированных ранее нарушений станет поводом для применения максимальных размеров штрафов и

приостановки предпринимательской деятельности.

Уголовная ответственность

Уголовное право предполагает разные формы наказаний для лиц, уличенных в продаже просроченной продукции (при условии наличия угрозы здоровью и жизни потребителей). Нормы, регулирующие меры уголовной ответственности, приводятся в ст. 238 УК РФ. Для первого зарегистрированного правонарушения такого рода возможно применение следующих видов мер пресечения:

- штраф, выписанный на сумму до 300 тысяч рублей;
- назначение к выплате штрафной санкции, равной зарплате виновного лица, накопленной за несколько месяцев (максимальный срок удержания доходов равен 2 годам);
- допускается принудительное привлечение к обязательным работам в суммарном часовом выражении до 360 часов;
- возможно ограничение свободы виновного лица (максимум на 2 года), которое может быть заменено принудительными работами с аналогичным сроком исполнения.

Ужесточение нормы ответственности по данному правонарушению происходит в нескольких случаях. Виновными признана группа лиц, которая действовала по предварительному сговору. Нарушение затронуло продукцию, предназначенную для детей, не достигших возраста 6 лет. Использование изготовленного или реализованного товара с ненадлежащим уровнем качества нанесло тяжкий вред здоровью человека или стало причиной смерти потребителя.

К ответственности виновных лиц можно привлечь по ст. 14.7 КоАП за обман потребителя в отношении характеристик товара. Запрет на реализацию просроченной продукции закреплен Законом № 2300-1. Статьей 43 Закона предусмотрена возможность применения к нарушителям мер административного и уголовного права. Законодатель регламентирует порядок обязательной конфискации товаров с ненадлежащим уровнем качества для последующей утилизации.

При обнаружении наличия в торговых рядах продукции с истекшим сроком годности или товаров без указания таких данных (если для этой группы продуктов предусмотрено обязательное проставление дат изготовления и годности) инициируется внеплановая проверка Роспотребнадзора. Для реализации выезда специалистов необходимо обращение от потребителей. Вся обнаруженная просроченная продукция будет изъята у продавца или производителя. Процедура заканчивается составлением акта и передачей одного из подписанного экземпляра проверяемому лицу.

В Момском районе к сожалению, отсутствует постоянное представительство Роспотребнадзора. Этим обстоятельством могут пользоваться недобросовестные лица, реализующие просроченный товар. Но в случае приобретения просроченного товара Вы имеете право обратиться в прокуратуру Момского района, которая поможет в восстановлении нарушенных прав.

Н.И. СИВЦЕВ,
прокурор района, советник юстиции.

Тапталлаах оџом, убайбыт, бырааппыт, кэргэним, аџабыт Слепцов Иннокентий Алексеевич, 1976 сыллааџы тэрүөх, Дьокуускай куоракка олус соһумардык балаџан ыйын 20 күнүгэр бу олохтон туораата.

Биһиги бу ыар кутурџаннаах күннэрбитигэр күүс-көмө, өйбүл-тирэх буолбут үтүө санаалаах дьоммутугар, аймахтарбытыгар, дойдутун буорун буларыгар көмөлөспүт таайа Огочонов Степан Иннокентьевичка, Хабаров Петр Петровичка, армияџа, Чечняџа бииргэ сулууспалаабыт доџотторугар, куоракка олорор биир кылааска үөрэммит табаарыстарыгар Брызгалов А.Н., Герасимов Б.Б., Уваровская Е.А., Согдоева Т.М., бары атаарсыбыт биир дойдулаахтарбытыгар, Үөһэ Бүдүүгэ олорор эдьийбит Варвара Афанасьевнаџа, аймахтарбытыгар, ийэбит бииргэ үөрэммит доџотторугар, Хонууга олорор убайбыт Слепцов Василий

МАХТАНАБЫТ

Иннокентьевичка – убай Бааскаџа барытыгар улахан көмөтүн иһин, Индибир өрүһү туоратарга көмөлөспүт Слепцов А.В., Васильев И.С., Шкулев А.Н., Тарабукин А.П., Терехов Р.Н., Алехин М.В., Черов К.Г., Сен-Дун-Шен А.Ю., Голиков В.Н., Слепцов А.А. – убай Толяџа, көмө-тирэх буолбут Слепцова Е.И., эдьийбитигэр Местникова В.И., күтүөппүтүгэр Колесов В.П., дьүөгэлэрбитигэр Черова А.П., Брызгалова А.И., Брызгалова Н.Н., Шкулева М.А., Слепцова М.И., Слепцова Е.М., Самсонова Е.М., Габышева В.И., Васильева Е.Р., Слепцова А.Е., Слепцова Там.И., Слепцова Тат.И., Слепцова А.А., Коркина Е.К., Соркомова М.Г., Троева А.С., Диканцева М.В., Тарабукина Е.Д., Черов Е.Г., Черов А.А., Васильева А.И.

дьиэ кэргэттиригэр, "Аартык" түөлбэ олохтоохторугар (нач. Андросов А.В.), буоругар көмөлөспүт Шкулев Н.И., Местников С.Г., ветераннар оройуоннааџы сэбиэттиригэр (сал. Слепцова Е.И.), оџом бииргэ үөрэммит Хонууга олорор доџотторугар, бииргэ үлэлээбит коллегаларыгар, табаарыстарыгар, бары аймахтарыгар, кутурџаннарын биллэрбит бар дьоммутугар биһиги дьиэ кэргэн аатыттан истин махталбытын тиэрдэбит.

Үтүө санаалаах дьоммутугар-сэргэбитигэр чэгиэн доруобуйаны, уһун, дьоллоох олоџу баџарабыт!

**Ийэтэ Раиса Ильинична,
балтылара, күтүөттэрэ,
бырааттара, кэргэнэ, оџолоро.**

Если привычка к табаку, а тем более, химическая зависимость от него возникает из-за воздействия никотина на мозг, то причиной большинства серьезных болезней (зачастую со смертельным исходом) являются табачные смолы, парализующие очистительные процессы в легких, снижающие иммунитет, вызывающие рак и другие заболевания легких.

Вы курите? Вы заинтересованы в том, что бы бросить курить? Насколько успешно?

Бросить курить – единственный для Вас способ сохранить здоровье!

Отказавшись от курения, Вы получите преимущества, некоторые из которых представлены ниже:

-Снижение риска возникновения сердечно-сосудистых заболеваний, особенно инфаркта миокарда. Уже в первый год после прекращения курения снижается риск на 50%;

-Быстро происходит уменьшение одышки и продукции избыточного количества мокроты. Никогда не поздно бросить курить, так как улучшение наступает даже в пожилом возрасте после развития хронической легочной обструкции;

-Риск смертности от бронхогенной карциномы уменьшается через 5-9 лет после отказа от курения и достигает уровня для некурящих после 15 лет воздержания от курения;

-Уменьшается предрасположенность к заболеваниям, связанным с курением, таким как рак, язвенная болезнь, акушерские осложнения и др. Есть сведения, что даже морщины на коже разглаживаются;

-25% смертей при пожарах происходят от горящих сигарет, что полностью предупреждается после отказа от курения;

-Женщины могут применять оральные контрацептивы с меньшим риском возникновения тромбозов, если прекращают курить.

Здоровье

О ВРЕДЕ КУРЕНИЯ

Итак, Вы решили бросить курить. Учтите, что далеко не так легко и просто реализовать ваше намерение, тем более, если Вы начали курить не вчера. Приготовьтесь к тому, что Вам будет не хватать многих мелочей, сопровождающих этот процесс, но, прежде всего самого никотина. Следовательно, потребуются немалые усилия для преодоления психической и физической зависимости от табака.

Несколько советов, которые помогут справиться с психической зависимостью самостоятельно:

-Выберите день, с которого Вы начнете. новую жизнь.

Лучше, если это будет первый день отпуска, каникул, выходных или любой день недели или число, которое Вы по какой либо причине считаете счастливым;

-Дайте себе слово, что не притронетесь к сигарете, трубке, сигаре, папиросе;

-Переключайтесь на что-нибудь важное; обязательно, что-нибудь делайте каждый раз, когда почувствовали сильное желание закурить: слушайте любимую музыку, делайте макияж, звоните друзьям, вспоминайте о своих успехах и других приметных вещах, мечтайте о прекрасном будущем, ходите в лес;

-Хвалите себя, если достигли успеха, а его в любом случае достигли, решив бросить курить. Не расстраивайтесь и не укоряйте себя, если Вы нарушили данное себе слово. Но если хотите бросить курить, значит нужно бороться.

Факторы, помогающие в борьбе с никотином:

1) Психологическая готовность избавиться от пристрастия к табаку. Возникшее побуждение должно быть

подкреплено связью с решением какой-либо проблемы. Для одного более значительным будет вред, который курение наносит здоровью, для другого то, что табачный дым неприятен близким, для третьего то, что расходы на табачные изделия ложатся бременем на семейный бюджет.

2) Прекратить курить надо сразу.

3) Касается тех людей, у которых прекращение курения связано с ощущением неудовлетворенности и пустоты. У многих в этот момент наблюдается раздражительность, беспокойство, вялость,

усиление утреннего кашля. С особой силой тянет курить хотя бы одну сигарету. Чтобы противостоять к позывам к курению, рекомендуется выпить воды или сока, пожевать баранку, сососать леденец. С наибольшим успехом отвлечься и успокоить нервы можно выпить один-два глотка воды, расслабить мышцы, вдохнуть запах цветов, сосредоточиться на каком-нибудь звуке, мелодии. Необходимо больше бывать на свежем воздухе. Появившаяся в связи с прекращением курения способность воспринимать запахи трав, цветов дает ни с чем не сравнимое наслаждение и помогает утвердиться в мысли об абсурдности возврата к сигарете.

4) Рецидиву курения способствует алкогольные напитки, крепкий кофе и настоятельно предлагаемая сигарета. Следует избегать этого.

Но самый осмысленный путь профилактики – никогда не пробовать курить табак!

Кэриэстэбил

Муома улууһун биир ытык кырдыаҕа **Мария Романовна Старкова** орто дойдуттан букатыннаахтык барбыта 40 хонуга буолла. Биһиги, бииргэ алтыспыт дьүөгэлэрэ, дьүөгэлэрин оҕолоро, бииргэ үлэлээбит тэрилтэтин дьоно кинини саныбыт, ахтабыт, суохтуубут.

Кини 15 сааһыттан колхоз, совхоз үлэтигэр төрөөбүт Төбүлэбэр от тизээн, ыаньыксыттан баран, Суон Тииккэ көһөн кэлэн эмиэ ыаньыксыттаабыта. Онтон Хонууга көһөн кэлэн быткомбинатка үлэлээбитэ, ону таһынан тым имиппитэ. Олоһун устатыгар иккитэ кэргэннэнэн, 4 оҕоломмота. Оҕолоро улаатан, ыал буолан, 8 сиэннэнэн, үөрүүтэ үксээбитэ.

Хомойуох иһин, оҕолоро олохтон барбытарыгар төһөлөөх ыар аһыгы ылларбыта буолуой, ону туора дьонго биллэрбэккэ, “сиэннэри тустарыгар” диэн кэтэх сүөһүтүн күн сириттэн барыар диэри туспута. Маны таһынан мясомолпромы ыһыллыбытыгар наһаа хомойбута. “Нэһилиэниэ хайдах үрүн аһа суох олохуох эбитэ буолла”, – диирэ. Инньэ гынан үүтүн сүүрдэн, сүөгэй, суорат, чохоон онороро, ким наадыар дьонго атыылыыра. Кыһынын ким эмит “мартышка” сакаастаахтарына, ону түүннэри да сүүрдэн бэлэм онороро. Нэһилиэниэ үксэ кини иитэр сүөһүтүн бордуюксийатыттан, үрүн аһыттан, эиттэн аһаан кэлбитэ диэтэххэ, омон буолбатаҕа

Күндү дьүөгэбит Мария Романовна кэриэһигэр

буолуо.

Дьонго-сэргэбэ олус истин сыйаннааҕа, ким да буоллун, киниэхэ кэлэн барар дьону үөрэ-көтө көрсөн, хайаан да чэйдэтэрэ, өссө тугу эмэ биэрэн ытар идэлээбэ. “Кини кининэн олорор”, – диэн девизтээбэ.

Бу онорон таһаарар бордуюксийатын үбүн, уокка отор маһыгар, мууһугар, сайын уутугар, окко дьону кэпсэтэн үлэлэтэригэр хамнастыра. Окко-маска буоллун сарыстаһа аһаан, күнүс аһыллаларыгар өйүлэрин бэлэмниирэ, киһэ аһыллаларыгар ас аһаан тоһуйара. “Үлэ дьону үчүгэйдик аһахтаахтар”, – диирэ. Үлэлэрин барытын бүтүрдэхтэринэ, барыларын хамнастыра.

Сүөһү тутарын аһаан, өссө оҕуруот аһын сыл аайы олордоро. Оҕурусута, помидора, хаппыстата, моркуоба, сүбүкүлэтэ, укроба, хортуппуйа олус үчүгэйдик үүнэрэ. Манна илии-атах көмө буолар киһитэ, дьүөгэтин оҕото Клаваҕа эттэ да, кэлэн үөрүүнэн көмөлөһөрө, олбуорун ыраастаһара, маһын сааһылаһара. Дьүөгэтин сыл аайы балтынаан Анялыын убуоркалаан, өрөмүөннээн биэрэллэрэ, ол иһин олус махтанара, “кыргыттарым” диэн ааттыыра.

Дьүөгэтин Матрена Михайловнаны

бэйэтин дьэиэ кэргэнин чилиэнинэн аабынара, үүтүнэн, үрүн аһынан тугу дириинэн хааччыа олороро. Ыалларыгар М.Н., В.М. Уваровскайдарга, дьүөгэтигэр З.И. Умешоваҕа “тугу эмэ көмөлөһүн диэтим да, үөрүүнэн көмөлөһөллөр” диэн олус махтанара.

Төһө да ыарыйдар, 85 сааһыгар диэри сүөһүтүн эспэксэ, олоххо дьулуурунан, бар дьонун үрүн аһынан, этинэн аһатан-ситэн, сиэннэри туһугар диэн олохтон барыар диэри олорон кэллэбэ.

Аны Клаваҕа: “Тыа хаһаайыстыбатын күнүгэр дьаарбанкаҕа кыттыахпыт, онуоха диэри тийдэххэ, кэлэн көмөлөһөөр”, – диэбит этэ.

Манньк дьону этэн эрдэхтэрэ “дьиннээх патриот” диэн. Дьүөгэбит Мария Романовна дьонун олоһу олорон аастаҕа, дьонго-сэргэбэ үтүө майгыта, үлэһитэ, үтүө аата-суола симэлийэн сүтүө суоҕа. Олоһун сиэннэрэ үтүө дьон буолан салгыахтара. Төрөөбүт Муоматын буора сымнаҕас суорбан, сылаас тэллэх буоллун.

Дьүөгэлэрэ **З.И. Умешова, М.М.**

Слепцова,

дьүөгэтин оҕото **К.М. Золотная, А.Р.**

Константинова.

Ытыктыр эдьийбит Хонуу сэлэниэтин олохтооҕо, эдэр сааһыгар элбэх салайар үлэбэ үлэлээбит сельсовет председателэ, ыччат-производственной комсомольскай биригээдэтин салайааччы, райком чилиэниэ, үлэ ветерана, сэрии сылын оҕото

МЫТЫКЫНОВА
Евдокия Ильинична

бу дьыл 15 күнүгэр ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан кыһыгар Александраҕа, күтүөтүгэр Арианна, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириң кутурҕамытын тирээбит.

Аһыгытын тэннэ үллэстэбит. Биһиэхэ истин, үтүө сыйынын өрүүтүн өйдүү-саны сылдыахпыт

П.М. Мараказов, А.П. Тарабукина дьэиэ кэргэттэрэ.

Өр сылларга салайар үлэбэ бииргэ үлэлээбит дьүөгэм үлэ ветерана

МЫТЫКЫНОВА **Евдокия Ильинична**

ыарахан ыалдьан олохтон туораабытыгар кыһыгар Александраҕа, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириң кутурҕамытын тирээдэбин.

Аһыгытын тэннэ үллэстэбин.

Буор Сыһыыттан А.И. Васильева, дьэиэ кэргэнэ.

Бэтэрээннэр оройуоннаабы сэбиэттэрэ ытыктабыллаах үлэ бэтэрээнэ, сэрии сылларын оҕото

МЫТЫКЫНОВА
Евдокия Ильинична

уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон барбытыгар кыһыгар Александраҕа, кини дьэиэ кэргэнигэр, аймахтарыгар бэйэтин кутурҕамытын тирээдэ.

Ыар аһыгытын тулуйун, ийэбит туһунан үтүө өйдөбүлү харыстаан илдэ сылдьын.

Выражаем глубокое соболезнование дочери Александре, зятю Ариану, внучкам Валюше и Арине по поводу скоростижной кончины горячо любимой мамы, бабушки, уважаемой

МЫТЫКЫНОВОЙ **Евдокии Ильиничны.**

Светлая память об активной женщине, советско-партийном работнике, патриоте родной Момы всегда будет в наших сердцах. Мудрая, рассудительная, заботливая, она всегда находила нужные слова и время для тех, кто нуждался в ее советах и поддержке. Мы безмерно благодарны за чуткость, внимание и отзывчивость, за то что всегда помогала решить наши проблемы.

Вечный покой доброй и душевной подруге наших матерей.

Никуланы, Рачинские, Тихоновы.

Үөрөспит оҕолорбор Костяҕа, Саняҕа, кинилэр дьэиэ кэргэнигэр таптыр эдьийдэрэ, ийэтэ, оҕолорун эбэлэрэ

МЫТЫКЫНОВА **Евдокия Ильинична**

олохтон барбытынан кутурҕамытын тирээбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Дойдутун төрүт буора сымнаҕас тэллэх итии суорбан буолуохтун.

В.В. Жиркова, Н.В. Иванова.

Өр сылларга алтыспыт ытыктыр киһим

МЫТЫКЫНОВА **Евдокия Ильинична**

ыарахан ыарыыттан олохтон барбытынан кыһыгар Саняҕа, күтүөтүгэр Арийаанна, сиэннэригэр Валюшаҕа, Аринаҕа дириң кутурҕамытын тирээдэбин.

Ыар сүтүкүтүн эһигини кытта тэннэ үллэстэбин.

Антонина Ивановна.

Ытыктыр киһибит үлэ ветерана, эдэр ыччаты уһууааччы, салайааччы

МЫТЫКЫНОВА **Евдокия Ильинична**

ыарахан ыарыыттан олохтон барбытыгар кыһыгар Александраҕа, кини дьэиэ кэргэнигэр, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириң кутурҕамытын тирээдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

О.И. Березкина, Е.И. Сорконова, С.А.

Сизых дьэиэ кэргэнэ.

Тэрийэччи: **СӨ**
Бырабытталыстыбата,
"Сахабэчээт" СӨ Судаарыс-
тыбаннай автономнай тэрилтэтэ.
Таһаараччы: **"Сахабэчээт" СӨ**
Судаарыстыбаннай автономнай
тэрилтэтэ.
677000, Дьокуускай к.
Орджоникидзе уул., 31 №-рэ, 124 каб.,
тел./факс: 8(4112)343917.
e-mail: sakhapечat@mail.ru
Генеральнай дириктэр
Н. М. Стручкова.

Сибээс эйгэтин информационнай
технология уонна маассабай
коммуникация надронун
федеральной структуратын Саха
сиринээҥи бырабыланынатын
20.06.2019 с. бэриллибит
сидидиэтэлиститэтин
ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор
М. П. СТАРКОВА.

Хаһыат нэдиэлэбэ иккитэ таһар.
Редакцияҕа кирибит суруктар
төнүбүттэр.
Матырыйаалга ахтылар чахчылар иһин
эпизитинэн сурук ааптара сүгэр.
Ааптар суругар этиллэр санаа
хаһыат тутуһар хайысхатыттан
атын буолуон сөп.
Быллриилэр, рекламалар
ис хоһоонноругар эпизитинэн
тустаах киһи сүгэр.
® Реклама быһыытынан бэчээттэнэр.

Хаһыат 84 №-гэр 16 ч. илин баттанна,
17 ч. график быһыытынан бэчээксэ бэрилиннэ.
Компьютернай талыыта, верстка оройуоннаабы
«Индибир уоттара» хаһыат редакционнай-
полиграфической комплекска оһоһулан
бэчээттэннэ.
Редакция, типография, таһаараччы аадырыһа:
Муома улууһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-рэ.
Кээмэйэ 1 усул. бэч. л. Тиража 360.
Сыаната дуоһабыр быһыытынан.
Телефоннара: 8(41150)2-10-21.
Электроннай почта: indigir-uottara@yandex.ru